

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดศรีสะเกษ

เป็นหน่วยงานในส่วนบริหารราชการส่วนกลาง ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษสังกัดกองวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2531 และแล้วเสร็จเมื่อปี 2533 บนเนื้อที่ 152 ไร่ 2 งาน 0.18 ตารางวา ติดกับชุมชนหนองเม็ก ตำบลโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษห่างจากศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ ประมาณ 1 กิโลเมตรเดิมเรียกชื่อเป็นสถานีประมงน้ำจืดจังหวัดศรีสะเกษต่อมาได้ปรับภารกิจเป็นศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดศรีสะเกษตั้งแต่ปีงบประมาณ 2554 จนถึงปีงบประมาณ 2560 ได้ปรับภารกิจเป็นศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดศรีสะเกษ เป็นต้นมา

ภารกิจ และหน้าที่ความรับผิดชอบ

***ศึกษาค้นคว้า ทดลอง วิจัย** เพื่อปรับปรุงเทคนิค และระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการอนุบาล โดยเน้นชนิดพันธุ์สัตว์น้ำจืดที่มีความสำคัญและมีคุณค่าทางเศรษฐกิจ โดยการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืดชนิดที่มีอยู่ในพื้นที่ เพื่อพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ทางด้านประมงแก่เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป

***ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำจืด** เพื่อสนับสนุนโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ และงานส่งเสริมทางการประมง

***พัฒนาแหล่งน้ำ** ศึกษาสภาพนิเวศวิทยาของแหล่งน้ำ ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการเพิ่มผลผลิตประมง และการปล่อย

พันธุ์สัตว์น้ำชนิดต่างๆ ให้เหมาะสมต่อการทำการประมง ให้บริการทางวิชาการ ตรวจวัดคุณสมบัติของน้ำ ตรวจสอบและวิเคราะห์โรคสัตว์น้ำ และให้บริการ คำแนะนำ อบรมความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เกษตรกร และประชาชนผู้สนใจ

การเลี้ยงหอยขมในบ่อพลาสติก หรือกระชัง

ชื่อไทย หอยขม

ชื่อสามัญ POND SNAIL , RIVER SNAIL

ชื่อวิทยาศาสตร์ Filopaludina martensi ลักษณะทั่วไป

หอยขมเป็นหอยฝาเดียวอาศัยในน้ำจืดมีขนาดเล็ก เปลือกเป็นเกลียวกลมยอดแหลม เปลือกหนาและแข็ง ผิวชั้นนอกเป็นสีเขียวแก่ ฝาปิดเปลือกเป็นแผ่นกลม ตีนใหญ่ จะงอยปากสั้นๆ ตามีสีดำอยู่ตรงกลางระหว่างโคนหนวด ตัวผู้มีหนวดเส้นข้างขวาพองโตกว่าเส้นข้างซ้าย ลักษณะพิเศษของหอยชนิดนี้จะมีอวัยวะเพศทั้งเพศผู้และเพศเมียอยู่ในตัวเดียวกัน ออกลูกเป็นตัว และผสมพันธุ์ได้ด้วยตัวของมันเองเมื่ออายุได้ 60 วัน หอยขมออกลูกเป็นตัวครั้งละประมาณ 40-50 ตัว ลูกหอยขมที่ออกมาใหม่ๆ มีวันหุ้มอยู่ แม่หอยขมจะใช้หนวดแทงวันจนแตก เพื่อให้ลูกหอยหลุดออกจากวัน ลูกหอยขมสามารถเคลื่อนไหวได้ทันทีเมื่อออกจากตัวแม่ จะพบเห็นชุกชุมอยู่ในช่วงเดือนธันวาคม-พฤษภาคม

ขั้นตอนการเตรียมบ่อ

การเลี้ยงหอยขมที่นิยมในปัจจุบันทำใน 2 แบบ คือ

1. การเลี้ยงในกระชัง

วัสดุ/อุปกรณ์

- ตาข่ายไนลอนตาถี่ ตัดเย็บเป็นสี่เหลี่ยม ขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 4 เมตร ลึก 1.5 เมตร หรือปรับขนาดตามความต้องการ ทั้งนี้ต้องตรวจสอบรูแหงหากพบให้เย็บปิดให้หมด

- ไม้ไผ่ยาวตามความลึกบ่อ

- ทางมะพร้าวหรือกิ่งไม้

- เศษใบไม้หมัก/แห้ง

- ลวด

การคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์

พ่อแม่พันธุ์หอยขมที่ใช้เลี้ยงต้องมีอายุตั้งแต่ 3 เดือน ขึ้นไป หรือเพื่อความมั่นใจ ควรเลือกใช้พ่อแม่หอยที่มีขนาดใหญ่ น้ำหนักตั้งแต่ 60-100 ตัว/กิโลกรัม ขึ้นไปเปื่อยฟูพัง จึงควรเปลี่ยนทางมะพร้าวใหม่เดือนละ 2 ครั้ง หอยขมที่เลี้ยงในกระชังจะเกาะกินตะไคร่น้ำและซากเน่าเปื่อยอยู่ตามทางมะพร้าว ตลอดจนบริเวณด้านข้างและก้นกระชัง โดยไม่ต้องให้อาหารเสริมแต่อย่างใด หลังจาก 2 เดือนจึงทยอยคัดเลือกเก็บตัวใหญ่ขึ้นมารับประทานหรือจำหน่ายเพื่อไม่ให้หอยขมอยู่กับหนาแน่นเกินไปจะทำให้หอยขมเจริญเติบโตช้า วิธีที่สอง คือการเลี้ยงในร่องสวน เริ่มแรกปล่อยพ่อแม่พันธุ์หอยขมขนาดประมาณ 60 ตัว ต่อ กิโลกรัม จำนวน 2 กิโลกรัม โดยการตัดทางมะพร้าวขนาด 1-2 เมตรปักลงไปเป็นจุดๆ ให้ทั่วร่องสวน เมื่อทางมะพร้าวเน่าเปื่อยหรือมีตะไคร่จับ หอยก็จะเข้ามาเกาะและกินตะไคร่น้ำเป็นอาหาร โดยไม่จำเป็นต้องให้อาหารใดๆ ใช้ระยะเวลาเลี้ยงเพียง 6 เดือน จากจำนวนที่ปล่อย 2 กิโลกรัม

พันธุ์ปลาน้ำจืดประจำถิ่น

กบนา

ชื่อสามัญ : Common lowland frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Rana rugulosa*, 1989

ปลาหมอขาว (หมุ่มัน)

ชื่อสามัญ : Yellow - tail botia

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Botia modesta*, 1989

วิสัยทัศน์กรมประมง

“ มุ่งสู่การเป็นผู้นำทางการประมง
อย่างยั่งยืนในภูมิภาค
เพื่อความอยู่ดีมีสุข
ของประชาชน ”

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดศรีสะเกษ
SISAKET INLAND AQUACULTURE RESEARCH AND
DEVELOPMENT CENTER

กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด
INLAND AQUACULTURE RESEARCH AND
DEVELOPMENT DIVISION
กรมประมง
DEPARTMENT OF FISHERIES
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
MINISTRY OF AGRICULTURE
AND COOPERATIVES

..ในน้ำ...มีปลา..

ที่ตั้ง: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดศรีสะเกษ

๑๔๘ หมู่ ๙ ถ. หลักเมือง ต. โพธิ์

อ. เมือง จ. ศรีสะเกษ

(๓๓๐๐๐)

☎ โทรสาร: ๐-๔๕๖๑-๓๓๕๕

Email : ifsisaket1@gmail.com